

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Dydaktyka geografii 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geografia - moduł nauczycielski Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 07GRFNS.14KU.13127.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Iwona Piotrowska, Małgorzata Cichoń	
Prowadzący zajęcia	Iwona Piotrowska, Małgorzata Cichoń	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Zaliczenie z oceną - Laboratorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest zapoznanie studenta z teoretycznymi podstawami pozwalającymi na nauczanie przedmiotu geografia w szkole podstawowej. Problematyka wykładów i laboratoriów dotyczy strategii i działań merytorycznych, dydaktycznych oraz metodycznych podejmowanych podczas procesu kształcenia.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej, umiejętność pracy z mapą, umiejętność pozyskiwania informacji geograficznych z różnych źródeł.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	ma elementarną wiedzę o miejscu dydaktyki geografii w systemie nauk	D1.W1	Test, Praca pisemna
W2	zna elementarną terminologię używaną w dydaktyce geografii, rozumie jej źródła, oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych.	D1.W1, D1.W2, D1.W3	Test, Praca pisemna
W3	zna historię rozwoju dydaktyki geografii w Polsce i Europie i rolę dydaktyków geografii w rozwoju dyscypliny.	D1.W1, D1.W2, D1.W3	Test, Praca pisemna
W4	ma elementarną wiedzę o podstawie programowej geografii, programie nauczania, kompetencjach kluczowych.	D1.W1, D1.W2, D1.W3	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
W5	zna typy lekcji, formy pracy na lekcjach, metody asymilacji wiedzy i samodzielnego dochodzenia do wiedzy oraz techniki nauczania geografii	D1.W2, D1.W8, D1.W9	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi ocenić podręcznik szkolny geografii z punktu widzenia pełnionych przez niego funkcji oraz dodatkowych zasobów edukacyjnych.	D1.U1	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
U2	potrafi sformułować cele operacyjne do odpowiadających zakresów treści geograficznych.	D1.U1	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna
U3	potrafi zastosować wybrane metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy do tematu lekcji.	D1.U7	Test, Zaliczenie praktyczne (analiza wykonawstwa), Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Dydaktyka geografii; historia rozwoju dydaktyki geografii w Polsce i Europie i rola dydaktyków geografii w rozwoju dyscypliny.	W1, W2, W3	Wykład
2.	Znaczenie geografii w procesie kształcenia w szkole podstawowej.	W2	Wykład, Laboratorium
3.	Podstawa programowa geografii, program nauczania, podręcznik geografii (funkcje podręczników); Dobór i układ treści.	W4, U1	Wykład, Laboratorium
4.	Kompetencje kluczowe w nauczaniu geografii.	W4	Wykład, Laboratorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Cele kształcenia geograficznego – operacjonalizacja celów, język efektów kształcenia.	U2	Laboratorium
6.	Typy lekcji i formy pracy na lekcjach.	W5	Wykład, Laboratorium
7.	Klasyfikacja metod oraz technik nauczania geografii; praktyczna prezentacja wybranych metod: metaplan, technika "635", ranking, poster (plakat).	W5, U3	Wykład, Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny
Laboratorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda warsztatowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na końcową ocenę składa się przedstawiona pisemna recenzja artykułu z czasopisma Geografia w Szkole. Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – 90,0% punktów i powyżej, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – 80,0-89,9% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – 70,0-79,9% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – 60,0-69,9% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – 50,0-59,9% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.
Laboratorium	Na końcową ocenę składa się aktywność podczas zajęć, zaliczenie 3 prac ćwiczeniowych oraz wynik testu pisemnego. Dozwolona 1 nieobecność. Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb; 5,0) – 90,0% punktów i powyżej, 2. dobry plus (db plus; 4,5) – 80,0-89,9% punktów, 3. dobry (db; 4,0) – 70,0-79,9% punktów, 4. dostateczny plus (dst plus; 3,5) – 60,0-69,9% punktów, 5. dostateczny (dst; 3,0) – 50,0-59,9% punktów, 6. niedostateczny (ndst; 2,0) – poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Piskorz S., 1997. Zarys dydaktyki geografii. PWN, Warszawa.
2. Arends R., 1995. Uczymy się nauczać. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
3. Kruszewski K., Konarzewski K., 1992. Sztuka nauczania (T. I i II). Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.

Dodatkowa

1. Joyce B., Calhoun E., Hopkins D. Przykłady modeli uczenia się i nauczania. WSiP, Warszawa.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Laboratorium	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie pracy semestralnej	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
D1.U1	Absolwent/ka potrafi identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi
D1.U7	Absolwent/ka potrafi dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne
D1.W1	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych
D1.W2	Absolwent/ka zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć
D1.W3	Absolwent/ka zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału
D1.W8	Absolwent/ka zna i rozumie sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów
D1.W9	Absolwent/ka zna i rozumie metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej